

Ти ли си, мале, тъй жално пѣла,
 Ти ли си мене три годинѣ клела,
 Та скитникъ ходя злочестенъ ази
 И срѣщамъ това що душа мрази?...

Тѣй започва пѣсенъта си Ботйовъ на двадесетъ годишна възраст въ единъ легаленъ журналъ; въ Дума'та тази пѣсенъ ще стане страшна, заплашителна, силна и смѣла, колкото и неговата философска мисль.

Дума на българскитѣ емигранти се явява въ единъ периодъ, когато Ботйовъ бѣше още повече вякналъ физически и духовно, и когато мизерията на неговото лично съществуване, и социалната мизерия на емигрантина, както и на роба въ Ромжния, въ България или къдѣто и да е другадѣ, изостряше още повече неговата мисль, безъ да го сломи.

Твърдѣ характерни се явяватъ обстоятелствата, които сж създали Думата. Ботйовъ ги казва въ програмната статия, но освѣнъ тие общественни причини, които четемъ у него, ние знаемъ и други, които той не е могълъ да каже, не защото тогава не е искалъ, но защото не е било нужно. Да се знаятъ тѣ днесъ, не би било излишно. Обстоятелствата раждатъ необходимостта отъ едно или друго психологическо явление. Като изразъ на тая нужда и литературнитѣ произведения, ние сме принудени да диримъ зародиштѣ имъ пакъ въ оная общественна срѣда, въ която се движеше поета и безъ която ние щѣхме да имаме другъ Ботйовъ.

Прѣзъ зимата 1869-70. год. по една необходимостъ, Василъ Левски навѣстилъ поета въ Браила. Тука Ботйовъ го запозналъ съ дѣлата на своеобразния „комитетъ“, разправилъ му всичкитѣ подвизи съ ялови резултати, както и „плановетѣ“, които стоѣли още непожтнати.

Левски посрѣщналъ симпатично подвизитѣ на компанията.